

DEPARTAMENT PRAWNO-LEGISLACYJNY

DP.024/112/08/PD/DU

Warszawa, 5 czerwca 2008 r.

Pan
Jarosław Lipszyc
Prezes Fundacji Nowoczesna Polska
ul. Marszałkowska 84/92 lok. 125
00-514 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 22 kwietnia br., dotyczące biblioteki internetowej „Wolne lektury”, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Żadna instytucja państwowa w Polsce nie zbiera informacji na temat właścicieli autorskich praw majątkowych do konkretnych utworów. Często jednak pomocne w ich ustaleniu mogą być organizacje zbiorowego zarządzania, w przypadku utworów literackich – Stowarzyszenie Autorów i Wydawców „Polska Książka” (ul. Mikołajska 26 lok 4, 31-027 Kraków, tel. (012) 429-39-29, fax (012) 429-39-38, e mail: biuro@polskaksiazka.pl, strona internetowa: www.polskaksiazka.pl).

Jeżeli natomiast chodzi o utwory, których twórcy zmarli nie pozostawiając spadkobierców ustawowych, to w okresie do 25 września 2003 r. w takim przypadku do dziedziczenia z mocy ustawy był powołany Skarb Państwa. W dniu 25 września 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 49, poz. 408), na mocy której w braku małżonka spadkodawcy i krewnych powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada jako spadkobiercy ustawowemu gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Jedynie w sytuacji, gdy nie da się ustalić miejsca ostatniego zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej lub ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu (art. 935 § 3 Kodeksu cywilnego).

Do 30 czerwca 2002 r. sprawy spadków przypadających Skarbowi Państwa należały do zakresu działania Ministra Finansów, natomiast od dnia 1 lipca 2002 r. – pozostają we właściwości Ministra Skarbu Państwa. Z mocy art. 7a ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493 z późn. zm.) wykonywanie zadania reprezentowania Skarbu Państwa i zagospodarowania autorskich praw majątkowych wchodzących w skład spadków nabytych przez Skarb Państwa w drodze dziedziczenia ustawowego w imieniu ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa należy do właściwego miejscowo Dyrektora Delegatury Ministra Skarbu Państwa. Dyrektor ten

jest również właściwy do udzielania informacji i wyrażania zgody na wykonywanie praw na dobrach niematerialnych.

Z uwagi na niewielką liczbę przypadków nabycia przez Skarb Państwa autorskich praw majątkowych na mocy art. 935 § 3 Kodeksu cywilnego, nie wprowadzono żadnego rejestru praw na dobrach niematerialnych, które przejął Skarb Państwa. W związku z tym, informacje na temat odziedziczonych przez Skarb Państwa autorskich praw majątkowych mogą, oprócz Ministerstwa Skarbu Państwa, znajdować się także w Ministerstwie Finansów i ewentualnie – Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Natomiast w przypadku, gdy właściciele praw żyją i są znani podmiotowi, który ma zamiar dokonywać eksploatacji ich utworów, nie ma przeciwwskazań co do tego, aby ci uprawnieni – jeżeli nie chcą wykonywać przysługujących im uprawnień majątkowych, tj. osiągać dochodów z ich tytułu, ani ograniczać dostępu do utworów – nieodpłatnie przenieśli autorskie prawa majątkowe bądź udzielili nieodpłatnej licencji (art. 43 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych – Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.). Dodatkowe regulacje prawne nie wydają się tu konieczne.

Z poważaniem

ZASTĘPCA GŁÓWNEGO URZĘDNIKA
Departament Prawa Prywatnego

